

Theater: "Valsch haar" van Peter De Graef en Herwig De Weerd in De Werf

Visueel hoorspel of auditief theater?

Herwig De Weerd weet zich soms tijdens de intermezzo's van De Graef geen houding te geven. (Foto RV)

In 1996 was Peter De Graef adviseur bij Herwig De Weerds productie *Rabelais*. Vier jaar later hebben beide theatermakers hun krachten opnieuw gebundeld voor *Valsch haar*, een productie van De Werf in Brugge. Het resultaat weet niet echt te overtuigen.

Brugge

Van onze medewerkster Sally De Kunst

Van het gelegenheidsduo De Graef/De Weerd heeft de eerste wellicht de ronkendste naam. Duizendpoot Peter Henry (1997), hij schreef en regisseerde *De drie mannen van Ypsilanti* (1997) voor Hollandia

en acteerde in *Reigen* (1999) van De Paardenkathedraal. Wapenbroeder Herwig De Weerd beweegt zich vooral in het kinder- en jeugdtheater. Recent regisseerde hij bij HETPALEIS nog Gerda Dendoovens Roodkapje-bewerking *Ik dacht dat het een simpele dag ging worden* maar dat was het weer niet en *Jubeltenen*, naar het boek van Rita Verschuur. Voor *Valsch haar* nam Peter De Graef plaats in de regisseursstoel om Herwig De Weerd het vuur na aan de schenen te leggen.

De Weerd speelt Wouter, op zijn tiende in Kongo geadopteerd en naar België gebracht door ex-koloniaal Delcroix. Meer dan dertig jaar later, na de dood van zijn adoptievader, ontdekt hij dat de man eigenlijk zijn echte vader was, en dat hij nog een broer heeft, die arts is in Afrika. Deze raamver telling wordt aangewend om het kolonialisme, de uitbuiting en het missiewerk in Afrika op de korrel te nemen. De herinneringen

aan het koloniale verleden en de verwijzingen naar recente genocides zijn evenwel op hun beurt een uitgangspunt om de innerlijke strijd, de zorgen en de houding van de westerling ter discussie te stellen.

Herwig De Weerd staat in *Valsch haar* in feite alleen op het podium. Zijn tegenspeler, de op band geregistreerde stem van Peter De Graef (broer Arnout), neemt de aanklachten en de Afrikaanse anekdotes voor zijn rekening. Meestertverteller De Graef zorgt, hoewel niet lijfelijk aanwezig, voor een paar sterke momenten. Vooral de fragmenten van de klankband die in het duister worden afgespeeld spreken tot de verbeelding. De Weerd, die nochtans vlot anekdotes over carjacking, de beurs en Wouters kindertijd aan elkaar rijgt, weet zich tijdens deze intermezzo's van De Graef soms geen houding te geven. De geest van zijn tegenspeler, die op een gegeven ogenblik door een erg mooie belichting als een schaduw wordt gesuggereerd, blijkt een zware concurrent tegen wie hij niet altijd op kan.

Het zijn deze zwakke momenten die ertoe leiden dat *Valsch haar* in zijn geheel niet overtuigt. Bovendien zijn er nogal wat hiaten in het scenario die verwarring zaaien. Zo haalt De Weerd een par maal de namen Arnout en Wouter door elkaar. Het is ook niet duidelijk of de broers tweelingen zijn. Aanvankelijk is er sprake van een verschil in jaren, later wordt er verwezen naar hun moeder die stierf bij de geboorte. Het zijn details, maar ze leiden wel de aandacht af. Daarenboven worden de aanklachten tegen het kolonialisme bijwijlen nogal zwart-wit naar voren gebracht.

Enerzijds is het gedurfde van De Weerd en De Graef om een soort visueel hoorspel ten tonele te brengen. Anderzijds vraag ik me af of dit auditief theater werkelijk vitaal is. Hier mogen dan twee begenadigde vertellers aan het werk zijn, echt verrassend is *Valsch haar* niet.

Recensie

TITEL: *Valsch haar*
VAN EN MET: Peter De Graef en Herwig De Weerd
WAAR EN WANNEER: Voorstellingen tot en met 7 oktober in De Werf, Werfstraat 108, 8000 Brugge. Nadien op tournee. (Info: 050/33.05.29)
ONS OORDEEL: Hier zijn twee begenadigde vertellers aan het werk, maar echt verrassend is *Valsch haar* niet.